

2005

26/7
9.30 AM

24/1

RURAL DEVELOPMENT AND CO-OPERATION

Paper 1

Time : 3 Hours]

[Maximum Marks : 300

INSTRUCTIONS

Each question is printed both in English and in Kannada.

Answers must be written in the medium specified (English or Kannada) in the Admission Ticket issued to you, which must be stated clearly on the cover of the answer book in the space provided for this purpose. No credit will be given for the answers written in a medium other than that specified in the Admission Ticket. In case of any doubt in the Kannada text, please refer to English text.

This paper has four parts :

A	20 marks
B	100 marks
C	90 marks
D	90 marks

Marks allotted to each question are indicated in each part.

*All questions in Part A, Part B and Part C are **compulsory**. Answer any **three** questions in Part D.*

ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆ : ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಸೂಚನೆಗಳ ಕನ್ನಡ ರೂಪಾಂತರವನ್ನು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಕೊನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಲಾಗಿದೆ.

PART A

4×5=20

Write short notes in about 50 words each. Each question carries 5 marks.

1. (a) Importance of Rural Sociology
- (b) Rural Social Structure
- (c) Tribal Community
- (d) Rural-urban disparities

ಭಾಗ A

4×5=20

ಶ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ ಸುಮಾರು 50 ಪದಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತೆ ಕಿರು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.
ಶ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ 5 ಅಂಕಗಳು.

1. (ಎ) ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ
- (ಬಿ) ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಾಮಾಜಿಕ ರಚನೆ
- (ಸಿ) ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯ
- (ಡಿ) ಗ್ರಾಮ-ನಗರ ತಾರತಮ್ಯಗಳು

[Turn over

PART B

10×10=100

Answer each question in about 100 words. Each question carries 10 marks.

1. Distinguish between 'Development' and 'Growth'.
2. Explain the concept of 'Rural Development'.
3. State the problems of 'Rural Economy'.
4. Comment on the problem of health and sanitation in rural India.
5. Explain the role of Agriculture in Rural Development.
6. Highlight the major problems of Indian Agriculture.
7. State the problems of Agricultural Labourers.
8. Examine critically the poverty eradication programmes.
9. Comment on the need of Rural Banking and the difficulties associated with it.
10. Make a review of the different schemes for the development of women.

ಭಾಗ B

10×10=100

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉತ್ತರವೂ 100 ಪದಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತಿರಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ 10 ಅಂಕಗಳು.

1. "ಅಭಿವೃದ್ಧಿ" ಮತ್ತು "ಬೆಳವಣಿಗೆ" ಇವುಗಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
2. "ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ" ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
3. ಗ್ರಾಮೀಣ ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
4. ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾರತದ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಆಸಿಸಿಕೆಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
5. ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
6. ಭಾರತೀಯ ಕೃಷಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
7. ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯಿರಿ.
8. ಬಡತನ ನಿರ್ಮೂಲನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ.
9. ಗ್ರಾಮೀಣ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್‌ನ ಅಗತ್ಯತೆ ಹಾಗೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
10. ಮಹಿಳೆಯರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕುರಿತ ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆಗಳ ಒಂದು ಪುನರಾವಲೋಕನ ಮಾಡಿ.

[Turn over

PART C

Write short notes in about 150 words each. Each question carries 15 marks.

- 1.
 - 2.
 - 3.
 - 4.
 - 5.
 - 6.
 - 7.
 - 8.
 - 9.
 10. 1
1. Difficulties confronting cottage industries.
 2. Early attempts at Community Development in India.
 3. Factors that influence the process of Social Change.
 4. Conceptual Background of Development.
 5. Rural Banking and Rural Development.
 6. Land Reforms in India.

ಭಾಗ C

6×15=90

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉತ್ತರವೂ 150 ಪದಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತೆ ಕಿರು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.
ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ 15 ಅಂಕಗಳು.

1. ಗುಡಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಂಕಷ್ಟಗಳು.
2. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಮುದಾಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕುರಿತ ಅರಂಭಿಕ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು.
3. ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದಲಾವಣೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಪ್ರಭಾವಿಸುವ ಸಂಗತಿಗಳು.
4. ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಪರಿಕಲ್ಪನಾತ್ಮಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ.
5. ಗ್ರಾಮೀಣ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ.
6. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಭೂಸುಧಾರಣೆಗಳು.

[Turn over

PART D

Answer any **three** of the following questions, each in about 300 words.
Each question carries 30 marks.

1. Discuss the nature, scope and importance of Rural Sociology.
2. Discuss Rural Industrialisation — programmes, problems and the appropriate technology for it.
3. Give an account of various Rural Development Programmes and their impact on rural life.
4. Examine critically the 'rural infrastructure' available in India.
5. Comment on the problem of rural unemployment and the remedial measures taken by the State.

ಭಾಗ D

3×30=90

ಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಮೂರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉತ್ತರವೂ 00 ಪದಗಳಷ್ಟು ಮೀರದಂತಿರಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ 30 ಅಂಕಗಳು.

ಶ್ರಮೀಣ ಸವಾಜಶಾಸ್ತ್ರದ ಸ್ವರೂಪ, ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಿ.

20

ಶ್ರಮೀಣ ಕೈಗಾರಿಕೀಕರಣ, ಹಾಗೂ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು, ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಸೂಕ್ತ ಶಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕುರಿತು ವಿಮರ್ಶಿಸಿ.

=

ವಿಧ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಬದುಕಿನ ಎಲೆ ಅವುಗಳ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.

ಇರತದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ "ಗ್ರಾಮೀಣ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯ ರಚನೆ" ಕುರಿತು ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕವಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ.

ಶ್ರಮೀಣ ನಿರುದ್ಯೋಗದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಅನಿಸಿಕೆಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯವು ಈ ಸಂದರ್ಭವಾಗಿ ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಪರಿಹಾರಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.

ಯ